

**BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN
ARCHIVERING
D.D. 4 april 2024
No. 2024.01161
Portefeuillehouder: Aarts
Team: Wonen en Leefkwaliteit**

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 4 april 2024

Betreft: Schriftelijke vragen CDA - Geen stroomaansluiting voor het Gastenhuis en mogelijkheden omtrent het elektriciteitsnet.

Geacht college,

Het CDA heeft in januari vragen gesteld over de stand van het elektriciteitsnet. De problemen die het beperkte elektriciteitsnet met zich meebrengt, worden eerst veel erger eer er verbetering komt. Tot 2050 zal er gestuurd moeten worden op vraag en aanbod. Het CDA vindt dat de gemeente hier een actieve rol in moet nemen. De recente situatie met het verzorgingshuis het Gastenhuis is een schrijnend voorbeeld. Er moet voorkomen worden dat zo'n situatie, die een zwaarwegend maatschappelijk belang dient, zich vaker gaat voordoen. Het CDA heeft hierbij de volgende vragen.

1. Het Gastenhuis kan niet wachten tot 2028 en er moet dus zo snel mogelijk een oplossing komen. Kunt u aangeven of hier enkel de aansluiting een probleem vormt of ook de capaciteit? Gezien voor kleinverbruikersaansluitingen vooralsnog ruimte is. In het geval de aansluiting alleen een probleem vormt: Waarom werkt de gemeente niet mee aan het 'trucje' om via splitsing kleinverbruikersaansluitingen af te dwingen, gezien het zwaarwegende maatschappelijke belang? Kan de WOZ-waarde gesplitst worden? Wij beseffen dat dit geen oplossing is voor het systeem, maar voor deze individuele partij en deze ouderen wel.
2. Als het Gastenhuis wordt opgesplitst in meerdere huisnummers en er dus meerdere kleinverbruikersaansluitingen nodig zijn, moet Enexis dit in principe gewoonweg doen ook al sputteren ze tegen. Weigert Enexis dit te doen? Zo ja, hoe wordt die stellingname onderbouwd?
3. Bent u bekend met recente jurisprudentie, [uitspraak Enexis inzake aansluiting Leap](#), waarin Enexis v.w.b. de aansluiting bot vangt? Het is een andere situatie, maar de rechter heeft het kort geding in behandeling genomen en daarmee is het spoedeisend karakter vastgesteld. Indirect kan geconcludeerd worden dat wanneer er geen congestie is de aansluiting gerealiseerd moet worden. Het bedrijf Leap verwijst daarbij op hun cruciale bijdrage aan de zero emissie zone. Is deze uitspraak relevant voor het Gastenhuis? Kunt u dit onderzoeken? Als alternatief argument zou er bijvoorbeeld gesteld kunnen worden dat het maatschappelijk prioriteren door het Rijk eraan komt.
4. De E-wet legt provincies en gemeenten een beperking op, namelijk dat zij geen regels mogen stellen over de opwek, het transport en de levering van elektriciteit (art. 83 E-wet). Echter de regelgevende bevoegdheden in het belang van ruimtelijke ordening of andere belangen worden hiermee niet beperkt. De Wet Ruimtelijke Ordening, nu de Omgevingswet, biedt

gemeenten en provincies een instrumentarium om op de lange en de korte termijn te sturen op netinpassing. Het kan worden ingezet in belang van een goede ruimtelijke ordening. Het gebruik van het juridisch instrumentarium dient gebaseerd te zijn op beleid. In de omgevingsvisie kan dit beleid worden samengebracht. Heeft gemeente Maastricht hierover al beleid? Zo nee, is de gemeente hierover beleid aan het ontwikkelen?

5. Welke nieuwe mogelijkheden biedt de Omgevingswet om te sturen op netinpassing? Kan de gemeente locaties aanwijzen?
6. De Omgevingswet kent een experimenteerbepaling om af te wijken van art. 83 E-wet. Welke nieuwe mogelijkheden biedt deze bepaling om netinpassing juridisch te borgen? Maakt de gemeente hiervan gebruik of zijn zij voornemens dit te doen?
7. Kan dit juridisch instrumentarium een oplossing bieden voor de casus Gastenhuis? Gezien hier een zwaarwegend maatschappelijk belang is.
8. Landelijk wordt bekeken om maatschappelijke projecten voorrang te geven, zo staat in de eerdere beantwoording. U doelt hiermee op het codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken van het ACM? Het ACM stelt de regels daarvoor op en de netbeheerders bepalen vervolgens aan de hand daarvan wie de hoogste prioriteit krijgt bij het verdelen van de nu beschikbare capaciteit. Welke prioriteit zou het Gastenhuis dan krijgen? Kan dit eventueel ook op korte termijn een oplossing bieden?
9. Opslag valt buiten de scope van de E-wet en biedt een oplossing voor het beperkte elektriciteitsnet tot 2050. Welke plannen heeft de gemeente voor de opslag van elektriciteit, bv. het realiseren van een batterijpark of het aansluiten op een bestaand batterijpark?
10. In België is er, in tegenstelling tot Nederland, een stormloop op de realisatie van batterijparken. In de Belgische grensgemeente Dilsen-Stokkem staat een bouw voor het grootste batterijpark van Europa gepland en in Lichte, ook dichtbij Maastricht, moet ook een groot batterijpark komen. Welke mogelijkheden zijn er om Maastricht hierop aan te sluiten? Is de gemeente deze optie aan het onderzoeken en kunnen hiervoor voorbereidingen getroffen worden, denk aan de aanleg van kabels? Zo nee, waarom niet?
11. Welke gesprekken lopen er en zijn er al afspraken gemaakt met Enexis over een opslagsysteem met batterijen? Technisch gezien kan er namelijk al veel, maar de netbeheerder werkt nog niet altijd mee. Er zijn hier wel regels over opgesteld maar de netbeheerders moeten hier handen en voeten aan geven. Congestie management is dan ook taaie materie.
12. Het emissiesysteem voor co2-emissies (ETS-2) gaat vanaf 2028 in volle werking. Brandstof en gas worden dan voor de consument flink duurder. Hoe anticipeert de gemeente hierop? Deelt u onze mening dat inspelen op een bestaand batterijpark hierdoor des te urgenter wordt?
13. U benoemt in eerdere antwoorden de nauwere samenwerking met Enexis inzake het laagspanningsnet. Er is een grote kans dat het laagspanningsnet in de toekomst een probleem gaat vormen voor kleinverbruikersaansluitingen. Kunt u meer uitleg geven over deze nauwere samenwerking? Welke acties worden genomen om het laagspanningsnet te optimaliseren?
14. Stroomgarantie en dus zekerheid van gebruik kan niet worden gegeven. Hoe verhoudt zich dit tot het feit dat de overheid, en dus ook gemeente Maastricht, huishoudens en bedrijven wel tot meer elektriciteitsverbruik verplicht en dus op kosten jaagt? Deelt u onze mening dat stroomgarantie wel het uitgangspunt moet zijn? Zo nee, waarom niet? Welke afspraken zijn er met Enexis hierover?
15. Sinds absolute garanties niet gegeven kunnen worden, pleit het CDA voor een moratorium op warmtepompen, inductie-kookplaten, zonnepanelen en elektrische auto's totdat de inwoners van Maastricht de garantie van Enexis en haar aandeelhouder gemeente

Maastricht krijgt dat autorijden, douchen, koken en het terugverdienen van spaargeld geïnvesteerd in zonnepanelen, niet in gevaar komt. Bent u hiertoe bereid? Kunt u dit adresseren bij het Rijk en het VNG en aansturen op afspraken?

16. Waarom worden huishoudens en bedrijven, waarvan sommige al financieel krap zitten, niet over de risico's geïnformeerd? Deelt u onze mening dat communicatie hierover niet enkel een taak van Enexis is maar ook van de overheid en dus de gemeente? Kan de gemeente een bijsluiter aan de huishoudens en bedrijven doen toekomen over de mogelijke risico's de komende tien jaren? Elektriciteit mag en kan niet op rantsoen door overstimulatie van de overheid, zonder daarbij het volledige verhaal te vertellen.
17. In eerdere beantwoording staat dat de gemeente geen specifieke prognose voor Maastricht kan geven. Wel zijn er prognoses en verschillende scenario's uitgewerkt door netbeheerders ter onderbouwing van hun investeringsplannen (de link in de eerdere beantwoording hiernaartoe gaf een error gaan). Deelt u onze mening dat gemeente Maastricht een eigen prognose moet maken, die uiteraard deels gebaseerd kan zijn op de prognoses en scenario's van de netbeheerders? Zo ja, bent u bereid dit te doen? Zo nee, waarom niet? Gezien er dan pas een specifiek beeld voor Maastricht ontstaat en er dan proactief gestuurd kan worden op vraag en aanbod. Vooral ook omdat de gemeente andere belangen kan hebben dan de netbeheerders.
18. Het prioriteringskader uitbreidingsinvesteringen dat verankerd wordt in de nieuwe energiewet, moet prioriteit geven aan de MIEK-projecten. Deze projecten worden provinciaal vastgesteld op basis van regionale ontwikkelingen en ruimtelijke plannen. U refereert hieraan in de laatste RIB over netcongestie, maar er wordt niet benoemd welke projecten Provincie Limburg heeft vastgesteld. Welke zijn dat? Wat is de input van de gemeente Maastricht geweest bij de Provincie Limburg hierover?

Met vriendelijke groet,
Gabrielle Heine

CDA Maastricht